
SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

U cilju sprovođenja Odluke Ustavnog suda Republike Srpske U-3/23 od 28. februara 2024. godine, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske je, na 90. redovnoj sjednici, održanoj 19. marta 2024. godine, donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj, broj 01-599-4/22/R-58-399.

Ustavni sud Republike Srpske je Odlukom, broj U-3/23 od 28. februara 2024. godine, utvrdio da nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske i zakonom, tačke II i IV Odluke o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj i tačka IV Odluke o utvrđivanju tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema u Republici Srpskoj, koje je donijela Regulatorna komisija, 15. decembra 2022. godine i koje su u primjeni od 1. januara 2023. godine.

Prema odredbama člana 5. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske, odluka Ustavnog suda Republike Srpske može se odnositi kako na opšti akt u cjelini, tako i na njegove pojedine odredbe. Odluka Ustavnog suda Republike Srpske ima karakter presuđene stvari i proizvodi pravne posljedice prema svima.

Prema Odluci Ustavnog suda Republike Srpske, navedene odluke Regulatorne komisije predstavljaju opšte pravne akte, koji ostaju na pravnoj snazi, budući da Ustavni sud Republike Srpske nije utvrdio da odluke u cjelosti nisu u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, već samo pojedine odredbe tih odluka, kako je naprijed navedeno. U datoj situaciji, i osporene tačke odluka ostaju na pravnoj snazi do objavljivanja odluke Ustavnog suda Republike Srpske u Službenom glasniku Republike Srpske.

Osporene tačke prestaju da važe tek danom objavljivanja odluke Ustavnog suda Republike Srpske u Službenom glasniku Republike Srpske, odnosno ne mogu se primjenjivati ubuduće, na osnovu odredbi člana 66. i 68. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske.

Na osnovu navedenih odluka, čije su pojedine odredbe ocijenjene neusaglašenim, Regulatorna komisija nije donosila konačne i pravosnažne pojedinačne akte.

S obzirom na naprijed navedeno, Regulatorna komisija je, na 90. redovnoj sjednici, održanoj 19. marta 2024. godine, razmotrila Odluku Ustavnog suda Republike Srpske, te je postupajući po istoj, u cilju usklađivanja sa Ustavom Republike Srpske i zakonom, izmijenila osporenu tačku II u Odluci o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje, te je utvrdila tarifne stavove za javno snabdijevanje električnom energijom, za pojedine kategorije potrošnje i grupe kupaca definisane Tarifnim sistemom za prodaju električne energije i korišćenje distributivne mreže (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 119/22 i 24/24).

Prilikom donošenja ove odluke Regulatorna komisija je vodila računa o sprovođenju Odluke Ustavnog suda Republike Srpske, nediskriminaciji, odnosno jednakom tretmanu svih krajnjih kupaca, poremećajima na globalnom tržištu električne energije i energenata uopšte, prouzrokovanim globalnim dešavanjima koji su van kontrole privrednih društava kojima je

nametnutna obaveza javne usluge, potrebi zaštite krajnjih kupaca i postepenosti promjena cijena za krajnje kupce iz kategorije domaćinstva u prelaznom periodu 2022-2024. godine u toku koga je cijena nabavke električne energije još uvijek regulisana, kako je propisano odredbom člana 135. stav 3. Zakona o električnoj energiji. Pored toga, imalo se u vidu da tačka 1. Odluke o tarifnim stavovima za javno snabdijevanje električnom energijom u Republici Srpskoj, kojom je utvrđena cijene energije za javno snabdijevanje, nije osporena, pa se ta cijena i dalje primjenjuje.

Takođe, prilikom donošenja ove odluke Regulatorna komisija je primijenila i dobre međunarodne prakse u pogledu regulacije cijena, a koje su prisutne i u zemaljama iz okruženja, kao što su Hrvatska, Sjeverna Makedonija i Srbija, te je vodila računa i o usklađenosti sa međunarodno prihvaćenim, ratifikovanim i obavezujućim ugovorima, kao što je Ugovor o uspostavljanju Energetske zajednice.

Pored prava na javno snabdijevanje, krajnji kupci iz kategorije domaćinstva i mali kupci, u skladu sa zakonom, imaju zagarantovano pravo da slobodno biraju snabdjevača električnom energijom na tržištu. Pravo na javno snabdijevanje samo po sebi predstavlja izuzetak od tržišnog načina snabdijevanja, i kao takvo propisano je odredbama Zakona o električnoj energiji, a njegova prevashodna namjena jeste obezbjeđenje univerzalne usluge i zaštita domaćinstava i malih kupaca. Ovom odlukom se pravo na slobodan izbor snabdjevača ne ograničava na bilo koji način, što dodatno potvrđuje nediskriminatoran pristup i ravnopravan tretman krajnjih kupaca. Ovom odlukom obezbijeđeno je da se svi kupci, iz kategorije potrošnje "domaćinstva", na teritoriji Republike Srpske snabdijevaju električnom energijom pod jednakim i unaprijed poznatim uslovima u skladu sa Tarifnim sistemom za prodaju električne energije i korišćenje distributivne mreže, čime je u potpunosti ispoštovana odredba člana 87. stav 3. Zakona o električnoj energiji, a time i Odluka Ustavnog suda Republike Srpske.

Kada je u pitanju neusklađenost tačke IV navedenih odluka, neophodno je naglasiti da su odluke, čije su pojedine odredbe osporene, objavljene u Službenom glasniku Republike Srpske, broj 125/22, dana 16. decembra 2022. godine. Kako je u osporenim tačkama bilo određeno stupanje na snagu danom donošenja, to se posljedicom Odluke Ustavnog suda Republike Srpske, imala neposredno primijeniti odredba člana 109. stav 1. Ustava Republike Srpske, po kojoj zakoni, drugi propisi i opšti akti stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srpske. Shodno tome navedene odluke su stupile na snagu dana 24. decembra 2022. godine.

Na eventualna pitanja zainteresovane javnosti po pitanju navedene odluke Regulatorna komisija će odgovarati isključivo u pisanoj formi.

Trebinje, 19. mart 2024. godine

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske